

Szerkesztői előszó

Az ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Karon minden évben megszervezik a Kitért Ajtók Ünnepest, amelyre különböző rendezvényekkel készül a kar. A tavalyi évben egy posztertárlat is bemutatásra került. A posztereken megjelenő kutatások megtekintésénél, elemzésénél találkoztam Rosta Katalinnal, a *Gyógypedagógiai Szemle* főszerkesztőjével, akivel a beszélgetésünk során eljutottunk oda, hogy milyen jó lenne egy olyan tematikus szám, amely a tanulásban akadályozott és az értelmileg akadályozott gyermekek, fiatalok és családjaik problémájával foglalkozik. Ezt követően kezdtem azon gondolkodni, hogy milyen cikkeket, milyen témákat kellene ebbe a számba begyűjteni. A munka nagyon élvezetes volt, a végén kissé izgalmas is, hiszen a határidők és a lapzártá gyorsan közeledett.

Több dolog is indokolta, hogy tematikus lapszámot szerkesszünk. Egyrészt a törvényi változások nagymértékben érintették és új kihívások elé állították az értelmi fogyatékos személyek és segítők világát. Ezért éreztük hangsúlyozottan fontosnak a téma körbejárását különböző szakemberek szemével és különféle szakterületek oldaláról. Így ez a szám a legújabb kutatások segítségével segít a jelen helyzet áttekintésében. Másrészt az integráció terjedésével a szakemberek sokszor kerültek szakmailag bizonytalan helyzetbe. Talán ebben is segíthet az a két cikk, amely az integrációval foglalkozik.

Az **Eredeti közlemények** rovatban elsőként Ferenczi Szilvia Györgyi és Kalmár Magda írása olvasható. A szerzők a temperamentumjellemzők és a megismerő képességek, valamint a nyelv közötti kapcsolatokat igyekeznek feltárni. A tanulmány nemcsak a korai fejlesztés fontosságára hívja fel a figyelmet a koraszülött csecsemők esetében, hanem arra is, hogy ennek milyen következményei lehetnek akár még iskoláskorban is, elsősorban a figyelmi teljesítményre vonatkozólag.

Lukács Ágnes a Williams-szindrómás személyek megismerő képességeiről ír, beleértve a nyelvi, a szociális, a számolási, a téri képességeket, valamint a munkamemóriát.

Rozsos Kata és Krémer Balázs cikke a fogyatékos személyek életkörülményeiről szól. Részletesen tárgyalják a fogyatékos gyermeket nevelő családok helyzetét, valamint azt a „szerepet”, amibe igen könnyen belekerülhetnek. A szolgáltatások változása egyelőre még nem követi a családok szükségleteit, igényeit.

Majoros Alíz Edit írása a dél-magyarországi régió integrációs helyzetét tárja fel a pedagógusok szempontjából, illetve az intézmények oldaláról. Fischer Gabriella tanulmánya ugyancsak az integrációval foglalkozik, de inkább az attitűdök felől közelít és vizsgálatába bevonja az érintett szülőket is. Eredményeik sokban különböznek, de sok ponton hasonlóságot is mutatnak.

A **gyakorlat műhelyéből** rovatban a kiskőrösi Lépésről-lépésre program keretében megvalósuló projektről olvashatnak, amely a roma fiataloknak segíthet abban, hogy jobban megismerjék saját magukat. Egy olyan identitást alakítsanak ki, amely segíti őket ebben a kettős szocializációs helyzetben. A projekt hatására a lemorzsolódás mértéke csökkent.

A **Könyvismertetés** rovatban egyrészt a súlyosan és halmozottan fogyatékos gyermekek segítéséről szóló könyvet olvashatunk, másrészt pedig az integrációt támogató inklúziós indexről, amelynek segítségével az iskola olyan arculatot vehet fel, amely során elindulhatnak az inklúzió irányába.

A **Figyelő**ben többek között két tanulmányút rövid beszámolóját is olvashatják.

Remélem, hogy a szám minden olvasó számára nyújt olyan elméleti és gyakorlati ismereteket, amelyeket a mindennapi munkában fel tudnak használni.